МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № від 23.06.2019 р
уведено в дію наказом ректора
№ 151-р від 25.06.2019 р

Із змінами і доповненнями
затвердженими вченою радою університету
протокол № 19 від 30.06.2026р
уведено в дію наказом ректора
№ 244 від 30.06.2026 р
Богдан БУЯК

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ЕКОЛОГІЯ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю **Е2 Екологія**
галузі знань **Е Природничі науки, математика та статистика**

Тернопіль 2026 р

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	Е Природничі науки, математика та статистика
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	Е 2 Екологія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Другий (магістерський)
СТУПІНЬ	Магістр
КВАЛІФІКАЦІЯ	Магістр з екології

ПОГОДЖЕНО
Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
_____Надія ДРОБИК
25 __06____ 2026 р.

ЗМІНЕНО ТА ДОПОВНЕНО
проєктною групою ОП «Екологія»
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник проєктної групи
(гарант освітньої програми)
_____Світлана НОВИЦЬКА
18 06 2026 р.

Внесено зміни та доповнення проєктною групою у складі:

Новицька Світлана Романівна **–** кандидат географічних наук, доцент кафедри геоекології та гідрології ТНПУ ім. Володимира Гнатюка – керівник проєктної групи, *гарант освітньої програми.*

Царик Любомир Петрович **–** професор, завідувач кафедри геоекології та гідрології ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, доктор географічних наук.

Чеболда Ігор Юрійович **–** доцент кафедри геоекології та гідрології ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, кандидат географічних наук.

Янковська Любов Володимирівна **–** доцент кафедри геоекології та гідрології ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, кандидат географічних наук.

П'ятківський Ігор Омелянович – заступник в.о. начальника управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної державної адміністрації*;* начальник відділу збереження та збалансованого використання природних ресурсів, відновлення екосистем.

Миронюк Степан Богданович **–** директор національного природного парку «Дністровський каньйон»;

Нитка Роман Олегович – начальник Державної екологічної інспекції у Тернопільській області, головний державний інспектор з охорони навколишнього природного середовища Тернопільської області;

Леньків Ірина Володимирівна **–** головний спеціаліст відділу збереження та збалансованого використання природних ресурсів, відновлення екосистем Управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної державної адміністрації, випускниця;

Балик Яна Олегівна **–** здобувач вищої освіти, магістрантка групи мЕ -14.

Рецензії – відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Любинський Олександр Іванович – доктор сільськогосподарських наук, професор кафедри біології та екології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Бицюра Леонід Олексійович **–** кандидат економічних наук, завідувач кафедри екології та охорони здоров'я Західноукраїнського національного університету.

1 – Профіль освітньої програми зі спеціальності Е2 «Екологія»

Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, географічний факультет, кафедра геоекології та гідрології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	Е Природничі науки, математика та статистика
Спеціальність	Е 2 Екологія
Офіційна назва освітньої програми	Екологія Ecology
Освітня кваліфікація	Магістр з екології Master of Ecology
Кваліфікація в дипломі	Магістр з екології. Master of Ecology
Форма здобуття освіти за освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них	Форма навчання: очна (денна). Розрахунковий термін навчання: 1 рік 4 місяці. Форма навчання: заочна. Розрахунковий термін навчання: 1рік 4 місяці.
Мова (и) викладання	Українська
Цикл/рівень програми	EQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень, НРК – 7 рівень.
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплома: диплом магістра, одиничний. Обсяг освітньої програми: 90 кредитів ЄКТС.
Передумови	Наявність ступенів бакалавра, магістра, ОКР «спеціаліста» вищої освіти.
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Сертифікат: серія НД, № 2096730 Термін дії до 01.07.2025 р
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/magistr/geo/opp_101_m.php
2 – Мета освітньої програми	
Формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.	
3 – Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація(за наявності))	Галузь знань – Е Природничі науки, математика та статистика Спеціальність – Е2 Екологія Об'єкт: Структура, динаміка та функціонування екосистем різного походження та рівня організації, збереження біорізноманіття, оцінювання й моделювання, прогнозування впливу природних та антропогенних чинників на довкілля, розроблення та впровадження екологічно обґрунтованих рішень у сфері охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування, стратегій сталого розвитку Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та

	збалансованого природокористування. Теоретичний зміст предметної області. Теорії, поняття, принципи, концепції взаємодії між живими організмами та довкіллям. Методи, методики та технології. Польові, лабораторні, дистанційні та геоінформаційні методи та технології збирання, обробки, аналізу та інтерпретації екологічної інформації Математико-статистичні методи, моделювання екологічних процесів, цифрові інструменти для розв'язання прикладних і наукових задач у сфері охорони довкілля. Інструменти та обладнання**:** Обладнання, прилади, устаткування та програмне забезпечення для проведення польових (натурних), лабораторних, дистанційних і геоінформаційних досліджень структури, функціонування та властивостей екосистем різного походження та рівня організації.
Орієнтація освітньої програми	Зміст освітньо-професійної програми спрямований на загальну та професійну підготовку конкурентоздатного фахівця, який володіє методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями в галузі екології, здатний до творчої навчально-методичної діяльності, безперервної самоосвіти, професійного самовдосконалення. Вона передбачає дотримання в освітній діяльності фундаментальних принципів та підходів до сучасної вищої освіти: науковості, наступності та безперервності, гуманізму, демократизму, студентоцентрованості, доброчесності, публічності та відкритості, колективної та особистої відповідальності за організацію, хід і результати освітнього процесу.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Підготовка фахівців за спеціальністю «Екологія» передбачає формування інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей, спрямованих на вирішення теоретичних і прикладних завдань. Ключові слова: екологія, охорона довкілля, природокористування.
Особливості програми	Освітня програма має широкий спектр навчальних дисциплін циклу професійної і практичної підготовки. Високий рівень практичної підготовки фахівців забезпечується залученням провідних спеціалістів у галузі екології, охорони навколишнього середовища та раціонального природокористування. Можлива академічна мобільність та стажування у закладах України та за кордоном.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність випускників до працевлаштування	2211.2 Еколог 2149.2 Інженер з охорони навколишнього середовища 2213.2 Інженер з охорони природних екосистем. 2213.1 Науковий співробітник-консультант (агрономія, зоотехніка, лісництво, природо-заповідна справа). 2148.2 Фахівець з геосистемного моніторингу навколишнього середовища 2419.2 Фахівець з економічного моделювання екологічних систем. 2442.2 Фахівець з управління природокористуванням.

Подальше навчання	Право на здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти – ступеня доктора філософії.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	*Форми навчання:* аудиторні заняття; самостійна та індивідуальна робота; науково-виробнича практика; контрольні заходи, атестація. *Основні види навчальних занять:* лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація. Заняття проводяться у аудиторіях, лабораторіях, які оснащені необхідними матеріалами, технічними засобами, приладами; на занятті викладач організовує розгляд теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння й навички їх практичного застосування. *Основні методи викладання:* словесні (пояснення, бесіда, дискусія, мозковий штурм, експресопитування, тести тощо), наочні (демонстрування, спостереження), практичні (тренінги, кейси, проєкти), методи інтерактивного та інформаційно-комунікаційного, у т. ч. змішаного, оф- та онлайн навчання, побудованих на різних платформах (у т.ч. у системі Moodle), технічних та програмних засобах. *Основні методи навчання:* доповідь, дискусія, робота в малих групах, рефлексія діяльності викладача, колеги та саморефлексія, самонавчання (аналіз, синтез, спостереження, вимірювання, порівняння, абстрагування, узагальнення, моделювання, тощо).
Оцінювання	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. Основні види внутрішнього контролю: а) плановий поточний, рубіжний (модульний) та підсумковий; б) адміністративний – ректорський контроль та проміжна атестація. *Поточний контроль* охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти на окремих аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної позааудиторної роботи, тематичний контроль. *Модульний контроль* здійснюється після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни (модуля) і може проводитися у формі комп'ютерного тестування, виконання письмової контрольної роботи, творчих завдань, тощо. *Підсумковий контроль* включає семестровий контроль та державну атестацію. *Державна атестація* здобувачів вищої освіти здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра. Порядок та процедури оцінювання, здачі й перескладання, повторного вивчення дисциплін унормовані згідно: «Положення про систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти», «Тимчасового порядку атестації здобувачів вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання». *Форми оцінювання*: індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, есе, презентації

	портфоліо, кейси, реферативні повідомлення, тестування, контрольні роботи, дискусії за круглим столом; презентація наукової роботи; заліки, екзамени; звіт про результати науково-виробничої практики та його захист; само- та взаємооцінювання.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	К01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. К02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). К04. Здатність розробляти та управляти проектами. К05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. К06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. К07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
Спеціальні (фахові) компетентності	К09. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. К10. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. К11. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. К12. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. К13. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. К14. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. К15. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. К16. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. К17. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. К18. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
7 – Програмні результати навчання	
ПР01	Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.

ПР02	Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.
ПР03	Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.
ПР04	Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
ПР05	Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
ПР06	Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.
ПР07	Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.
ПР08	Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.
ПР09	Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПР10	Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.
ПР11	Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.
ПР12	Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.
ПР13	Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об’єктів та господарської діяльності на довкілля
ПР14	Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.
ПР15	Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПР16	Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов.
ПР17	Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології.
ПР18	Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.
ПР19	Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.
ПР20	Володіти основами еколого-інженерного проектування та еколого-експертної оцінки впливу на довкілля.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму, є штатними співробітниками університету, мають наукові ступені і вчені звання та відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності на другому (магістерському) рівні вищої освіти (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»). Викладання навчальних дисциплін обов’язкового компонента здійснюють доктори наук, професори та кандидати наук, доценти, викладач. Усі викладачі ОП мають діючі профілі в професійних наукових мережах ORCID, Scopus, ResearcherID, Google Scholar. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної

	програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, у т.ч. закордонні
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення ОПП відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема: навчальні корпуси ТНПУ (№1 з належною соціальною інфраструктурою; лекційні аудиторії, оснащені мультимедійною технікою; комп'ютерні класи, профільні навчальні лабораторії, геологічний музей, науково-дослідні лабораторії, бази науково-виробничої практики, бібліотека, читальний зал, гуртожиток; пункти харчування ТНПУ, спортивні комплекси. Матеріально-технічне забезпечення дозволяє організувати освітній процес впродовж всього циклу підготовки здобувачів вищої освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	*Інформаційне забезпечення*. На офіційному веб-сайті ТНПУ http://tnpu.edu.ua/ в рубриці «Навчання» розміщено Інформаційний портал, на якому представлена інформація географічного факультету щодо змісту та нормативно-методичного забезпечення ОПП; розкладу занять та підсумкової атестації, графіку навчального процесу, модульних та підсумкових контролів, проведення індивідуальних занять, ліквідації академічної заборгованості здобувачів ВО. Через рубрику «Бібліотека» є доступ до усіх послуг наукової бібліотеки ТНПУ, зокрема до електронного каталогу, репозитарію, наукових видань ТНПУ, фахових видань України, міжнародних науково-методичних баз Scopus та Web of Science тощо. Для забезпечення інтеграції навчальної та науково-дослідницької діяльності здобувачі вищої освіти ознайомлюються з тематикою, методикою проведення наукових досліджень на веб-сторінці фахового видання «Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Географія». Інформація щодо ОПП, її оцінки, вступу на освітню програму, навчання здобувачів вищої освіти за ОПП, оцінки якості викладання представлені також на сайті ТНПУ. *Навчально-методичне забезпечення:* навчально-методичний комплекс усіх навчальних дисциплін (робочі програми та силабуси дисциплін; навчальний контент (лекції, тематика та зміст практичних робіт; кейси для самостійної роботи, поточного і підсумкового контролю; тематика індивідуальних завдань, кваліфікаційних робіт; забезпечення навчальними інформаційними джерелами); програми науково-виробничої практики. Для забезпечення рівного доступу всіх учасників освітнього процесу, незалежно від місця їх проживання та форми навчання, до якісних навчальних та методичних матеріалів, створені електронні навчально – методичні комплекси навчальних дисциплін (ЕНМК), основною складовою яких є електронний освітній ресурс (ЕОР). ЕОР містить електронні навчальні, наукові, інформаційні, довідкові матеріали, розміщені в локальній мережі університету або мережі Інтернет; засоби інфокомунікацій для інтерактивної взаємодії суб'єктів навчального процесу впродовж усього часу вивчення дисципліни. Зберігання, поширення, забезпечення доступу до ЕНМК здійснюється в ТНПУ за допомогою системи управління навчальними ресурсами Moodle.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України (згідно укладених угод з університетами-партнерами) навчатися, стажуватися, проходити практику на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС.

Міжнародна кредитна мобільність	Згідно з угодами ТНПУ про міжнародну кредитну мобільність, зокрема, ERASMUS+: Університет Humanitas (м. Сосновець) (27.11.2018 р. – необмежений); Куявсько-Поморська вища школа (м. Бидгощ) (27.10.2014 р. – необмежений); Вища лінгвістична школа у м. Ченстохова (27.10.2014 р. – необмежений); Гданський університет (м. Гданськ) (12.11.2021 р. – 12.10.2026 р.). https://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/nnzmos/partners.php
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів не здійснюється.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

Код н/ д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов`язкові компоненти, ОК			
Дисципліни загальної підготовки			
ОК1	Філософія науки	**3**	Екзамен
ОК2	Методика наукових досліджень	**3**	Залік
ОК3	Іноземна мова для академічних цілей	**4**	Екзамен
ОК3	Цифрові технології в освіті та науці: тренінг -курс	**3**	Залік
Дисципліни професійної підготовки			
ОК5	Екосистемні послуги	**3**	Залік
ОК6	Екологічні біотехнології	**3**	Залік
ОК7	Стратегія сталого розвитку	**4**	Екзамен
ОК8	Концептуальні та прикладні засади природокористування	**6**	Екзамен
ОК9	Системний аналіз якості навколишнього середовища	**5**	Екзамен
ОК10	Наукові засади формування екомереж	**4**	Екзамен
ОК11	Геоінформаційні системи в екології	**4**	Залік
ОК12	Екологічний менеджмент і аудит	**3**	Екзамен
ОК13	Регіональний екологічний моніторинг	**4**	Екзамен
Практика			
ОК14	Науково-виробнича практика	**12**	Залік
Атестація			
А	Підготовка та захист кваліфікаційної роботи	**5**	Публічний захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		**66**	
Вибіркові компоненти, ВК*			
Вибіркові компоненти загальної підготовки		**6**	Залік
Вибіркові компоненти професійної підготовки		**18**	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонент:		**24**	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		**90**	

*Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибіркових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибіркових дисциплін професійної підготовки освітньої програми, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

2.1. Структурно-логічна схема навчальних дисциплін ОП

3. Форма атестації здобувача вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля. Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на засіданні екзаменаційної комісії. Передумовою допуску до захисту магістерської роботи є попередній захист її на міжкафедральному науково-методичному семінарі, апробація результатів дослідження та основних висновків на наукових конференціях, методичних семінарах тощо. Доцільним є опублікування тез доповідей, статей у студентському та магістерських вісниках ТНПУ, у вітчизняних та зарубіжних фахових наукових виданнях.
Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти	
Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8)забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; 9) інших процедур і заходів. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення

	якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи та процедури забезпечення якості вищої освіти в ТНПУ представлені у таких нормативних документах: • Положення про організацію освітнього процесу Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. • Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти. • Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. • Положення про реалізацію права на академічну мобільність. • Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти. • Положення про навчально-науковий центр якості освіти.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Механізм створення та періодичного перегляду ОП закладено у «Положенні про розроблення та супроводження освітніх програм». Проєктна група ОП здійснює моніторинг ринку праці, організаційно супроводжує процес підготовки здобувачів вищої освіти впродовж усього терміну навчання, аналізує її актуальність, відповідність ОП чинним нормативним документам, рекомендаціям МОН України, вимогам роботодавців та студентської спільноти й, за необхідності, розробляє зміни до навчальних планів та іншої документації. Пропозиції щодо удосконалення ОП надає програмна рада як дорадчий орган гаранта ОП.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб	Впроваджено механізм оцінювання досягнень здобувачів – претендентів на отримання стипендій; оцінювання науково-педагогічних працівників на основі рейтингів науково-дослідної, методичної та організаційної роботи і рейтингування викладачів за результатами анкетування здобувачів. Він закладений у таких нормативних документах ТНПУ: • Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. • Порядок формування рейтингу осіб, що навчаються за кошти Державного (місцевого) бюджету. • Правила призначення стипендій у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. • Положення про рейтингове оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників. Результати оцінки та рейтингування оприлюднюються на вебсайті ТНПУ.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників. Ведеться робота над посиленням практичної складової підвищення кваліфікації НПП в системі післядипломної та неформальної освіти, зокрема, шляхом проходження стажувань на підприємствах, установах, організаціях в межах України та закордоном, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах, навчання за сертифікатними програмами. В

	ТНПУ розроблена та реалізується програма професійного розвитку викладачів.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Здобувачі ОП забезпечені необхідними ресурсами (матеріальна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, дистанційна освітня платформа Moodle). Реалізуються заходи щодо удосконалення організації самостійної роботи здобувачів різних форм навчання, в т.ч. через постійний моніторинг, актуалізацію курсів дисциплін, дистанційну освітню платформу Moodle. В ТНПУ діють: Положення про організацію самостійної роботи студентів. Положення про дистанційне навчання в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка. Положення про електронний навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни.
Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і	У ТНПУ діє: • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти. • Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчально-методичній та науково-дослідній роботі працівників.
Забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти	У ТНПУ діє Постійна комісія з питань етики і академічної доброчесності запобігання плагіату освітній діяльності. Усі здобувачі вищої освіти спеціальності Е2 Екологія та науково-педагогічні працівники, що забезпечують реалізацію ОП, підписують декларацію про дотримання академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти перевіряються на плагіат в системі Moodle.
Інші процедури заходи	В ТНПУ діє Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Моніторинг внутрішнього забезпечення якості освіти.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньої програми

	ІК	К01	К02	К03	К04	К05	К06	К07	К09	К10	К11	К12	К13	К14	К15	К16	К17	К18
ОК1			+	+			+		+	+	+	+						
ОК2		+					+				+		+					
ОК3						+	+		+				+					
ОК4		+		+			+		+	+								
ОК5		+	+					+	+			+			+			+
ОК6	+		+						+	+					+			
ОК7	+	+					+		+	+				+	+		+	
ОК8		+					+		+	+					+			
ОК9							+			+	+	+						
ОК10	+		+						+					+	+			
ОК11							+					+					+	+
ОК12			+		+													+
ОК13					+		+		+	+		+						+
ОК15		+					+		+	+	+	+			+	+	+	+
А1	+		+	+			+		+	+	+		+	+	+		+	

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) обов'язковими компонентами освітньої програми

	ПР01	ПР02	ПР03	ПР04	ПР05	ПР06	ПР07	ПР08	ПР09	ПР10	ПР11	ПР12	ПР13	ПР14	ПР15	ПР16	ПР17	ПР18	ПР19	ПР20
ОК1			+	+													+			
ОК2			+					+											+	
ОК3							+	+			+								+	
ОК4											+							+	+	
ОК5				+								+	+							
ОК6	+									+			+			+				
ОК7	+		+											+		+				+
ОК8	+	+	+							+						+	+			
ОК9		+								+	+						+			
ОК10		+			+							+				+				
ОК11						+					+					+		+		
ОК12			+	+					+											
ОК13		+											+						+	
ОК14		+	+							+	+	+	+		+	+	+			
А1	+		+		+	+		+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text

2. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text

3. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text

4. Класифікатор професій ДК 003:2010 : Національний класифікатор України: наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327. Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики. URL: https://hrliga.com/docs/327_KP.htm

5. Довідник користувача ЄКТС. 2015. URL: https://erasmusplus.org.ua/wpcontent/uploads/2016/01/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation. pdf

6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). Київ: ТОВ «ЦС», 2015. 32 с. URL: https://bit.ly/3ONiMqN

7. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584). URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0600729-16#n9

8. Рамки кваліфікацій у Європейському освітньому просторі. Навчально-методичний посібник. В.М. Захарченко, М. В. Міюсов, Д. Г. Парменова. Одеса: НУ «ОМА», 2017. 88 с. URL: https://bit.ly/3MULHsz

9. Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 977). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text

10. Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості освітньої програми. Затверджено Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти 17 листопада 2020 року: ТОВ «Український освітянський видавничий центр «Оріон»». Київ, 2020. 66 с. URL: https://bit.ly/3PS19aw

11. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 10 – «Природничі науки», спеціальність 101 – «Екологія». Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 04.10.2018 р. № 1066. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/101-ekologiya-magistr.pdf.

12. Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 11. 05.2026 № 760). URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishchaosvita/2026/05/metodicni-zmini.pdf

13. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. URL : https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2023/Polozhennia_pro_vyznannja_rezultativ_neform.pdf

14. Наказ МОН України № 1734 від 31.12.2025 р. «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 та описів предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». URL: https://old.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D0%A0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9E.pdf

Гарант освітньої програми,
кандидат географічних наук,
доцент кафедри геоекології та гідрології **Світлана НОВИЦЬКА**

Програма схвалена на засіданні кафедри
геоекології та гідрології
Протокол № 13 від 18.06.2026 р.
Завідувач кафедри геоекології та гідрології **Любомир ЦАРИК**

Програма затверджена вченою радою
географічного факультету
Протокол № 11 від 24.06.2026 р.
Голова ради факультету **Андрій КУЗИШИН**

В.о. керівника навчально-наукового
центру якості освіти **Ольга ПЕЖИНСЬКА**

Освітня програма рекомендована до впровадження вченою радою
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка
Протокол № 19 від 30.06.2026 р.
Учений секретар університету **Галина ДРАПАК**